

ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ В УКРАЇНІ 2019 РОКУ МІЖНАРОДНИМИ СПОСТЕРЕЖНИМИ МІСІЯМИ

Т. І. Неприцька

Президентська виборча кампанія 2019 року в Україні по багатьох аспектах стала унікальною в історії українських виборів. Це і найбільша кількість зареєстрованих кандидатів у першому турі, і безпрецедентно великий відсоток голосів відданих за переможця виборчих перегонів та, власне, і нестандартна для політика біографія та життєвий шлях фаворита. Окрім того, це були вибори, що проводилися в умовах воєнного конфлікту на території держав, що безумовно накладало свій особливий відбиток на процес організації виборчого процесу (організація голосування на прифронтових територіях, забезпечення права голосу для ВПО і т.п.) та викликало певні застереження щодо можливості організації прозорих та чесних виборів.

Метою ж нашої статті є розглянути те, як оцінюють процес організації та проведення виборчої кампанії та голосування під час виборів Президента України 2019 року міжнародні спостережні місії, зокрема ОБСЄ/БДПЛ та ENEMO. Ми обрали саме ці дві організації через те, що вони надали найбільшу кількість довго- та короткострокових спостерігачів та працювали на всій території держави, що дало їм можливість дати комплексну, глибоку та всеохоплюючу оцінку вищезгаданих процесів. Обидві місії працювали протягом двох турів голосування.

Що стосується ENEMO, то у своєму аналізі виборчої кампанії вони торкнулися наступних питань: виборчі комісії, робота державного реєстру виборців, перебіг та фінансування виборчої кампанії, скарги та апеляції, засоби масової інформації, день виборів (голосування, підрахунок голосів та передача виборчої документації з ДВК в ОВК).

Загальний висновок ENEMO щодо виборчої кампанії на виборів Президента України 2019 року звучить наступним чином: «ENEMO наголошує, що другий тур виборів було переважною мірою проведено у відповідності до міжнародних виборчих стандартів, незважаючи на недоліки законодавства, котрі використовувалися кандидатами для застосування сумнівних засобів агітації та брудних технологій. Після отримання попередніх результатів, очікується, що передача влади пройде мирним шляхом, адже програвший кандидат одразу визнав свою поразку. ENEMO високо оцінює процес проведення голосування, котрий був переважно добре організований, з незначними порушеннями, котрі не впливали на загальний результат голосування. Попередні застереження стосовно викликів, пов'язаних з формуванням дільничних виборчих комісій під час другого туру були знівельовані значними зусиллями виборчих адміністрацій» [1, с. 1].

При цьому, у звіті присутні і певні негативні відгуки про перебіг кампанії. Так, наприклад, у звіті сказано, що «ENEMO висловлює певну стурбованість фактом використання незаконних та суперечливих агітаційних матеріалів, як друкованих так і цифрових, котрі використовували неправдиві дані з метою дискредитації репутації та пониження гідності кандидатів. Окрім того, не було чітко представлено виборцям агітаційні платформи та політичні позиції кандидатів, адже замість цього вони зосереджувалися на дискредитації один одного» [1, с. 2].

Що стосується ролі ЗМІ під час перебігу виборчої кампанії, ENEMO звертає увагу на те, що відсутність законодавчих норм, що регулюють порядок ведення агітації в соціальних мережах, дозволила кандидатам проводити пряму та непряму агітацію поза законодавчо встановленими часовими межами та в день тиші. Кандидати активно використовували соціальні мережу, зокрема Facebook та Telegram у своїй виборчій кампанії.

Що стосується попереднього звіту спостережної місії ОБСЄ/БДПЛ, то їх загальний висновок звучить наступним чином: «Вибори президента України 2019 року були

конкурентними та супроводжувались повагою до фундаментальних свобод. Впорядкована передача влади повинна створити можливість для посилення демократичних інститутів та їх підзвітності, хоча виборчій кампанії обох турів бракувало справжньої дискусії з питань, що представляють суспільний інтерес. Медіа середовище та висвітлення кампанії продемонстрували домінування економічних інтересів у суспільному та політичному житті. Повторне голосування було організоване належним чином, незважаючи на процедурні проблеми та обмежені строки» [2, с. 1].

Якщо подивитися на оцінку роботи ЗМІ, котру надала дана організація, то бачимо, що «Результати медіа-моніторингу ЗМІ, який проводився МСВ БДПЛ, продемонстрували, що всі приватні телеканали здійснювали незбалансоване та заангажоване висвітлення двох кандидатів. Зокрема, “5 канал” та канал “1+1” продовжували демонструвати істотну підтримку Петру Порошенку та Володимирі Зеленському відповідно» [2, с.].

Якщо продовжити паралельний аналіз звітів, то бачимо, що за оцінкою експертів, виборча кампанія характеризувалася масштабною та систематичною негативною кампанією та різкими взаємними звинуваченнями.

Окрім того, спостережною місією ОБСЄ було зареєстровано факти використання адміністративного ресурсу під час перебігу виборчої кампанії, проте дані факти не мали системного характеру.

Отже, проаналізувавши попередні звіти двох найбільших спостережних місій, що працювали під час проведення виборів Президента України у 2019 році, можемо сказати, що за їх висновками, вибори загалом пройшли організовано, прозоро та демократично, з незначними порушеннями, що не мали системного характеру. Найбільше застережень викликає законодавчо неврегульоване поле соціальних мереж та організаційна сторона роботи ДВК.

Література

1. ENEMO International Election Observation Mission. Presidential Election – Ukraine 2019. STATEMENT OF PRELIMINARY FINDINGS AND CONCLUSIONS FOR THE SECOND ROUND. April 22nd 2019. Kyiv. 18 p.

2. ОБСЄ/БДПЛ. МІЖНАРОДНА МІСІЯ ЗІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ВИБОРАМИ Україна – Вибори Президента, другий тур, 21 квітня 2019 року. ЗАЯВА ПРО ПОПЕРЕДНІ ВИСНОВКИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ. Київ. 14 с.

УДК 323.213

ЗАПРОВАДЖЕННЯ Е-УРЯДУВАННЯ НА ПРИКЛАДІ МІСТА ВІННИЦЯ

Ю. В. Окуньовська

На сучасному етапі розвитку державного управління актуальним є використання електронного урядування. Основною метою якого є забезпечення успішного реформування та підвищення конкурентоспроможності держави.

Електронне урядування (Далі – е-урядування) являється формою організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян.